

Kiuassuon tuulivoimahanke, Äänekoski ja Laukaa, YVA-ohjelma / Lausunnon antaminen

YMPLTK 23.10.2024
526/11.01.00.01/2024

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnalta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma, laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017), joka koskee Eolus Finland Oy:n Kiuassuon tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa.

Hankealueelle suunnitellaan enintään 14 voimalan tuulivoima- aluetta, jossa voimaloiden yksikköteho tulisi olemaan enintään 10 MW. Hankealueen kokonaispinta-ala on enimmillään noin 1700 ha ja valtaosa hankealueesta on Äänekosken puolella. Hankkeen sähkönsiirto sijoittuu Äänekosken kaupungin ja Laukaan kunnan alueille, mutta sivuaa vaihtoehdossa SVEB Laukaan ja Jyväskylän rajaa. Lisäksi alueelle rakennetaan sisäinen sähköasema ja tarvittavat huoltotiet. Osa sähkönsiirrosta on tarkoitus toteuttaa maakaapelointina.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja:

Tuulivoimalat

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Toteutetaan 14 voimalan hanke.
- VE2: Toteutetaan 9 voimalan hanke.

Sähkönsiirto

- SVEA: Ilmajohtoreitti Sirkkaharjun sähköasemalta länteen. Reitti kääntyy kohti luodetta Äänekosken Loukeenpohjassa. Reitin lopullinen päätepiste on Äänekosken Koiviston sähköasema. Reitin pituus on 10,5 km. Alkumatka reitistä (5,9 km) kulkee samaa linjausta kuin SVEB. Osa reitistä toteutetaan maakaapeloinnilla.
- SVEB: Ilmajohtoreitti Sirkkaharjun sähköasemalta länteen. Reitti kääntyy kohti etelää Äänekosken Loukeenpohjassa. Reitin lopullinen päätepiste on Laukaan Vihtavuoren sähköasema. Reitin pituus on 28,4 km. Alkumatka reitistä (5,9 km) kulkee samaa linjausta kuin SVEA. Osa reitistä toteutetaan maakaapeloinnilla.

Lausuntopyyntöä aineisto löytyy hankkeen sivulta ymparisto.fi [linkki](#)

Valmistelija	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon Kiuassuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta;

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on syytä huomioida yhteisvaikutukset hankkeisiin, jotka sijoittuvat hankealueelle tai lähietäisyydelle. Eolus Finland Oy on ilmoittanut tutkivansa mahdollisuutta sijoittaa alueelle aurinkovoimaa ja energian varastointiratkaisuja. Lisäksi alueelle on myönnetty ympäristölupa moottoriurheilukeskukselle. Hankkeiden yhteisvaikutukset (rakennus-, käyttö- ja toiminnan lopetusvaiheet) tulee ottaa mukaan YVA-arviointiin.

YVA:n kokonaisvaikutuksien arvioinnissa on otettava huomioon hankealueella alueen muokkaamisesta syntyvien ja alueelle tuotavien sekä poisvietävien maa-ainesmassojen ympäristövaikutukset sekä niiden ehkäisy. Arvioinnissa on huomioitava hankkeen rakentamisvaiheessa ja ennen kasvillisuuden palautumista hankealueella lisääntynyt pintavalunta, sen vaikutukset vesistökuormitukseen ja pohjaveden muodostumiseen. YVA:ssa on lisäksi tuotava esille, kuinka työmaajätevesien hyvä hallinta tullaan järjestämään ja kuinka mahdollisissa maankuivatuksissa varmistetaan, etteivät valumat pääse vesistöön tai muuten herkille alueille puhdistamatta.

Hankealueen länsiosassa on Natura-alue Jurvon alue – Jouhtisen metsä (FI0900015, SAC). Natura-alueen suojeluperusteita ovat tietyt luontodirektiivin vesi-, suo- metsä- ja kallioluontotyytit, sekä luontodirektiivin liitteen II lajeista kaksi hyönteislajia: jättisukeltaja ja kirjojokikorento. Hanke ei saa aiheuttaa Natura-alueen tai sen valuma-alueen tilan heikentymistä. Iso-Jurvon alueella on lisäksi käynnissä vesiensuojeluhanke, jonka valumavesistö osa tulee Pietisen ja Saarikkaan kautta. Vuonna 2024 valmistuneen Iso-Jurvon vesiensuojeluhankkeen tutkimustulosten mukaan Pietisestä ja Saarikkaasta Iso-Jurvoon laskeva vesi on luokiteltu hyväksi (fosfori- ja typpipitoisuus alhainen, niukka humuspitoisuus ja vähän liettävää kiintoainesta, pH happaman veden luokkaa). Tulosten mukaan alueelle tullaan tulevaisuudessa tekemään vesisensuojelurakenteita valuma-alueelle. Hankealueelta Pietisen ja Saarikkaan valuma-alueiden osalta rakentamisen vesistövaikutusten arvioinnissa on tarpeen arvioida mahdolliset vaikutukset myös alapuoliseen Iso-Jurvon vesistöön. Jos rakentamisen yhteydessä vesiä on tarve johtaa aiemmin tehtyihin ojastoihin, on syytä selvittää myös aiempien vesiensuojelurakenteiden riittävyys ja tarvittaessa parantaa niitä. Hankealueella on soista maaperää, jolloin mahdollisten kuivatusvesien käsittely asianmukaisesti on erittäin tärkeää.

Ympäristövaikutuksia arvioidessa on otettava huomioon, että voimaloiden poistuttua käytöstä perustukset tulee jätelain mukaisesti poistaa maasta. Myös käytöstä käytetyt sähkönsiirtoon käytetyt maa- ja ilmakaapelit tulee toimittaa asianmukaisesti jatkokäyttöön tai jätehuoltoon. Käytöstä poistoa tulee tarkastella ensisijaisesti kiertotalouden näkökulmasta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että hankealue ja sen lähiympäristö on maastoltaan potentiaalinen toimiakseen ekologisena käytävänä useille lajeille. Äänekosken

maankäytön rakennemalli 2022:ssa on kuvattu alueen läpi kulkeva merkittävä ekologinen yhteys. Myös Pietisen itärannan myötäisenä sijaitsee merkittävä ekologinen yhteys. Arviointiselostuksessa tulee selvittää, katkaisevatko esitetyt myllyjen sijoituspaikat huoltoteineen tai sähkönsiirto merkittäviä ekologisia ja hydrologisia yhteyksiä. Arvioinnissa tulee selvittää mitkä ovat laajojen avohakkuiden aiheuttaman viheryhteyden rikkoutumisen vaikutukset. Sähkönsiirron osalta vesistöjen ylitykset kaapelilinjauksilla tulee selvittää, myös pienvesistöjen suhteen, joissa voi esiintyä merkittäviä kala- ja rapukantoja. Metsä- ja luontotietoja päivitetään jatkuvasti, joten tiedot tulee tarkistaa myös arviointiselostevaiheessa.

Välkemallinnukset tulee tehdä voimalatyypeillä, joiden lavan pituudet ja kokonaiskorkeudet vastaavat tarkasteltavien toteutusvaihtoehtojen enimmäismittoja. Mallinnukset tulee toteuttaa menetelmällä, jossa ei huomioida puuston suojaavaa vaikutusta.

Hankkeen melumallinnus ja mallinnustietojen raportointi tulee tehdä tuulivoimaloiden melun mallinnuksesta annetun ympäristöministeriön ohjeen (2/2014) mukaisesti. Melumallinnuksen tulee perustua ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti tuulivoimaloiden melupäästöjen ylärajatarkasteluun. Lisäksi tulee tarkastella melumallinnuksiin liittyviä epävarmuustekijöitä sekä mahdollisia virhelähteitä. Melumalliin tulee sisällyttää myös mahdollisen moottoriurheilukeskuksen lisäämä melupäästö. Melumallinnuksen perusteella määritetyt melualueet tulee esittää karttapohjalla, johon on merkitty melulle altistuvat kohteet.

Linnusto- ja nisäkäslajeihin liittyvät selvitykset on tehtävä siinä laajuudessa, ettei vuosien välinen kannanvaihtelu vääristä tuloksia. Myös sähkökaapelien varrelle tulee tehdä riittävät luontotutkimukset.

Arvioinnissa tulee selvittää mahdollisuudet ehkäistä tai vähintään rajoittaa hankkeen haittavaikutuksia sekä esittää lieventämistoimia. Toteutusvaihtoehtojen vaikutukset ja erot tulee esittää selkeästi. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että lähtökohtaisesti voimalat tulee suunnitella siten, että niiden toiminnasta ei aiheudu ympäristöluvan tarpeen ylittävää naapurussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Ympäristölautakunta esittää Eolus Finland Oy:lle vapaaehtoista ekologisen kompensaation osoittamista ja sen ottamista mukaan ympäristövaikutusten arviointiin. Hankkeen toteuttamisvaihtoehtoja arvioitaessa negatiivisia vaikutuksia voidaan pyrkiä lieventämään ekologisella kompensaatiolla. Uusi luonnonsuojelulaki sisältää linjaukset vapaaehtoisen ekologisen kompensaation toteuttamiseen.

Päätös